

میلعلوھ

ملا سلاہیڈ ماما ی عقاو ماگیاجت خانشد موزل

یرمق یرجھ 1435 لاسد - نابعدش ہمیند

تانابید

ی نارھط ی نیسدن سحمدمحم دید جاد اللہ تہیآ
ہر سد اللہ سّدق

مِجْرَلَا نِاطِيْشَلَا نِمَ لِلّٰهِ ذُو عَا
 مِجْرَلَا نِ مَحْرَلَا اللّٰه مَسْب
 نِيْمَلَعَلَا بَرِ اللّٰه دَمَحَلَا
 وَ كَلْمَلَا يِنَاعِمَةُ رُوصِدُهُ سَجُو تَوَهْلَا لَا يِفِيْهِ بَدَلَا أُوْخَسِنْدُهُ حُورِيْ دَلَا يِنَاعِمُ مَلَا سَلَا وَ قَلَا صِلَا وَ
 ، [تَوَمِيْ لَا يِنَا يِنَا حَلَا تَنَا زِدُهُ بَلَقُ وَ] تَوَكَلْمَلَا
¹، تَوَرَبَجَلَا مَامَدُ وَ عَابِرِيْ كَلَا سِ وَا ط
 دَمَحَمُ مَسَا قَلَا يِنَا دَجْمَلَا أُوْ يِنَا قَطِصْمَلَا دَدَسْمَلَا لُوسْرَلَا وَ دَيُّوْمَلَا دِبَعَلَا
 نِيْرَهَا طَلَا نِيْبِيْطَلَا يِنْتِيْبِلْ هَا يِنَاعُ وَ
 نِيْعَمَجَا مَهْدَا عَا يِنَاعُ تَنَعَلَا وَ

ش يُوْخِيْ قِيْقِدْ هُبْتِرْ هِبْ لُ وُصُو رِدْ نِيْفِعْضَتْسَمْ هِبْ نِ اَرَقْ تَرَا شَبْ

يِنَا فِ مَهْلَنْ كَمِيْنُو * نِيْبِرُوْلَا مَهْلَعَجَنُو هَمِيْنَا مَهْلَعَجَنُو ضِرَلَا يِنَا فِ اُوْفِعْضَتْسَا نِيْدَلَا يِنَاعُ نَمَدْنَا دِيْرِنُو
²، مَنُورُ دَحِيْ اُوْنَا كَامُ مَهْمِيْمُ اُمُهُدُوْجُو نَمَهُوْ نُوْعَرَفِيْرِنُو ضِرَلَا
 وَ تَيِّشَمُ هُدُنْنَكْلُ زَا دُو يِنَا هَلَا ضِيْفُهُ طَسَاوُ وَ نَا كَمَا مَلَا بَطَقُ وَ دُوْجُو مَلَا يِنَا لُو دَلَا يِمُ زُوْرُ زُوْرَمَا
 مَلَا تَارْذُهُ مَهْ هُدُنْنَكِيْ رِيْ كُنْتَسُ وَ تَانَكَمُ يِنَا رَا جَمُ رِدْ رَا كْدُرُوْرُ پَرِيْدَقْتِ

¹ رَهْطَمُ نِدْبَنُ فِدْ مَاهْ كَنُهْ مَلَا سَلَا هِيْلَعُ نِيْنِمُوْمَلَا رِيْمَا مَلَا كُ، 1755 ص، 4 ج، رِيْطَا سَا تَارَا شَتْنَا، خِيْرَاوْتَلَا خَسَا دُ زَا دَا فْتَسْمُ .
 مَلَسُو هَلَا وَ هِيْلَعُ اللّٰه يِنَا لُ اللّٰه وِسْرُ
² 6 و 5 هِيَا (28) ص صَقْ مَرُوسُ .

بتارم رد راگدروپ تیشم و ثداود و ل لع اُممه مامز هُنز ریگت سدهب و س و فذ اُممه هُننکت بیرتو
!دینک متخی تاو لصدش ترصد جرف رد لیجعتی ارب؛ تسا ملاوع هُننکتخم
:دیامرفی م دشت وولات هکی اهیآ نیا رد لاعتم دنوادخ

فاعضتسا دروم و هشد ملظ اهنآ هب هک ار ی دارفا مکنیا هب تسا هتفرگ ق لعتام تیشم و هدارا»
،اهت موکد، دارفا، مدرم و دناه دشد هداد رارق نییاد و دناه دشد مدرمش فیعضی نعیه) دناه هتفرگ رارق
ماما و میروایید لایاب، (دناه دادن رارقش دوخ ماگیاج رد ار اهنآ تلزنم و هبترم، ناملاظ و نارگمتسد
ار نیمز ت موکد و] * مینادرگب نامدوخ هیلک تاقصد و عامسا بتارم نآ نیشراو و مپهد رارق
[میزاسد راومه ن اشیارب

و به فرعون و هامان (یعنی آنهایی که در مقابل حق ایستادند و نگذاشتند که حق به گوش مردم
برسد و خودشان را به جای حق جا زدند و حق را به خود مُنتسب کردند و خود را در سیما و
نمای حق برای مردم ساده دل و ساده لوح، نشان دادند و حق را در پشت سر خود مخفی نگه
داشتند) همان چیزی را نشان دهیم که از آن پرهیز می کردند و در خوف و هراس بودند و مترصد
بودند که آن مسئله تحقق پیدا نکند (یعنی وجود ما برای افراد ظهور پیدا نکند و ظهور ما متجلی
نشود و حضور ما در همه حوادث و سلسله علل و معلولات، نمود نداشته باشد).»

اهن امز اُممه رد اهن اسنا اُممه هب ن آرقه تایا باطخ

ن آ رد هک تسای تانایرج و نوراه و ی سوم ترصد هُننسم هب طوبرم رهاظ بسحر ب هیآ نیا
و هدمآ مه تیاور و ن آرق رد و دننادی م همه ار ش ناتساد هتبلأ. دوب هدمآ ش پین و عرف و اهنآ ی ارب نامز
- میدرک ضرع اقفر تمدخ اهراب هکی روطن مامه - هیضق و بالطم تقیقد اما¹. بتسا نشور ن آ ل ناسم
:تسا نیا

ن ابید تیاکد دهاوخی مندکی ملقد ار ی ناتساد ی تقوی نعیه؛ تسای تیبیرتو ی لمع باتک کین آرقه
کین آرقه، لِاحِلْ کِیْ لَع! دنک ن ابید ام ی ارب ار هتشنزگرد ی ا معقاو دهاوخی مند، دیوگب هصق دهاوخی مند، دنک
زارق ن آرقه اب بطاخترد هک مه ی دارفا دوخ هُر ابرد، دنکی م ن ابید هکی بلطم ره هکلب؛ تسین س یونخیرات
بتسا ق قحم دناه تفرگ

1. 9 ص، 16 ج، نازیملأ؛ 375 و 374 ص، 7 ج، نابیلا معجم؛ 133 ص، 2 ج، میقلا ریسنف.

ی نوعرف و ی سوم مه زورما :دیوگب دهاوخی م، دنکی م نایب ار نو عرفه یضق و ی سوم ناتساد رگا
رد هک نیب و شاپش وه هپ وت ؛دوشی م رارکت و ماجنا دراد مه زورما رد ناتساد نامه و دراد دوجو
!یراد رارق فرط مادک

ام یارب هلئسم و هیضق نیمه دننام تسرد ،دنکی م نایب ار دورمز و میهاربا ترصد هیضق رگا
یارب هک ی تاهیش و طیارش ،نآ لابقرد و ،میهاربا ترصد ی گدنا و ومز و دشر تیفیک نآ !تسه مه
ناسنا یارب تقیقد تروصب هک ی یاهزاجم و ،دیای م شپ ش مهف ریسم و لامک ریسم ی ط رد ناسنا
!دینک تقد ی لیخ .تسه مه ام یارب ،دنکی م مولج

ام زورما یارب ،هراتسد و هام و دیشروخ ل وفا نوماریپ میهاربا ترصد ناتساد هایپ

هراتسد هک درک لایخ لوا ترصد نآ هک دینیبی م نآرق رد میهاربا ترصد ناتساد نیمه رد
دیشروخ و سمش هک درک لایخ دعب ،تسادخ مام هک درک لایخ دعب !تسادخ هراتسد :تفگ و تسادخ
یولج زارگید و دنداد تسد زار ناشدوخ ی رهاظ تردق نآ و دندرک ل وفا کیک ی اهنیای تقو .تسادخ
یاهرواب هپ دوب ی رگنلت و شکچ کیک مادک ره ،اهن دشرهاظ نیا و اهن دشوحم نیا ،دندش وحم مشچ
رهاوظ نداد ناشد ملعو ،تاغیلبت و راعش ملعو ،تلايخت و تایمهو ملع زار ار وا هک میهاربا ترصد
نامه هپ ار وا دعب و دریگب و زار تامهوت و تلايخت کیک ؛دروایب نوریب اهزاجم نداد ناشد و
هجوتم ،دنکی م ادیب روهظ نآ رد ی یافخ و وحم ماگچیه و درادی منرب عافتخا ماگچیه هک ی لازیلای تقیقد
.دنک

،دوخ ی گدنز رد ام کتکت یارب انیعی دما شپ میهاربا ترصد یارب هک ی ریس نیا مامت ،دینیبی
ی مشچم و مشچم ،اهراعشم ،تلايخت و تامهوت هک ی ملع نیقی و ی عقاو دوصقم نآ هپ ندیسر ات
نیا مامت نآ نیمه !دراد دوجو نآ نیمه - ی ناسفنج لاصم و راضم تیاعر هک ی ویندج لاصم هک ،اه
روهظ ام یارب ،میریگی م شپ رد و میتفرگی م شپ رد هک ی هار هپ تبسن نامیاهص یخشت رد لئاسم
.دراد

کیک ؛دراد مولج و روهظ ،فالتخم ی عاود و فالتخم لئاسم عطساو هپ رفن کیک ام یارب زورما لاثم
میدرکی م ار رکف نیا و ابع جار هک ی سک نیا ،بعج» :مینیبی م هبترم

دراد یروطنیا هکنیا، بجء! دمارد بآزا یروطنیا، میتشاد ار رکفت عوذنیا و روصت نیا و
«!دهدی ماچنا راک و دنکی متحصص
و بالق و نورد رد و تفریذد دیاب هک تسا ی نومیم و کرابم ءدیدو و هلئسم کی، ءیضق نیا دینیب
تسا مسیق نیا نلاا و دوب روطنیا درف نیا هکنیا فرصب. درکی یاریذد و ازا و داد یاجش یوخ ریمض
نیا یاجک!؟ مدرک مابتشا نم هک دوب مابتشا ءیضق نیا یاجک هک دنکر کفن آ یور دیاب؛ درنگن اسنا دیابند
!؟ متفر فالاخ ار هار نم هک دوبن جحص هلئسم

نیا و دنتسه تسرپهر اتس اهتیا هک لااح: دنکر رکف دوخ اب هک دوبنر گید دارفال ثم میهاربا ترصد
ی نعید، میتشاد متشاد مه هراکه میز و ی فخم ی ادخ کی ام ات دنوش ی فخم اهتیا راذگپ سپ، دنتسه ادخ اههراتس
ی م رکف ترصدن آ هکلب!؟ دراد ی لاکشا هچ! دور بنیب زامه با تفاق عوط عقوم و دیایبرد بورغ عقوم
ادخ! دراد هکن نم اب ار ش طابترا و دنکر یرگهولج نم یارب دناوتب دیاب هشیمه ادخ: دیوگی م و دنکر
مناذی مذنم و دوری م زور هک ی یادخ! دشاب طابترا رد نم اب و دشاب نم رظنم و ی ئرم رد دیاب هشیمه
نیا! درادن ای اهدیاف، تسا تمس نآ رد ای تسا تمس نیا رد هک مناذی مذ و منک ش یادیپ نامسا نیا یاجک
!؟ تفر و تشاکار دیدرت و کشدخت، نم رد هک تسا ی یادخ هچ

میهاربا ترصد! روطنیمه مه ش ای ویند و ی دام رهاظم ءقیب؛ روطنیمه مه ش دیشروخ و مام
ی هاگ هک ی یادخ نآ هک دجنسی م ش دوخ طنم و لقع س اسار ب و دوخ ترطف س اسار ب ار نیا ملاسلا هیلع
! درادن ای اهدیاف، تسینی هاگ و تسه

اب لااح) درادن ای اهدیاف¹، دندهدی ماچنا اسیلک رد هبنشکی زور طقف نایحیسم هک ی تدابع نآ
دشاب عطق و اب ش طابترا ناسنا، متفه رد زور ش هک ی یادخ نآ (! میرادن راکش تا یصوصخ و ش طیارش
! تسینی ادخ، دنکر ار قرب طابترا زور کی رد طقف و

عوط عقوم؛ تسا رمتسم، زور هنباشد لوط رد ملاسا رد تدابع هک دینیبی م اذل

¹ 124 ص، دندشخب و حاتم همجرت، زلاو وردنا، زورمانهاجر رد تیحیسم هب دوش عوجر .

رد نوچ دوشی م هک رهظ ع قوم «!نکل صو ار تَمیس! وشد دلبل» دوشی م هک رجه هک ی سک نآ لآاد! ایرادن ربه هتشدنگ ت عاس دنچ هکنیا زا، ی دوپ دتسوداد لوغشم رازاب رد و ایند! روایید دوجو هب و نکرار قریب ار طابترا نیا هرابود وشد دلبل!؟ ت ساجک ی دوپ ش لابند هب ش پیت عاس راهچ همه هب هک ی سک نآ! رانگب لوا ت یولوا رد و روایید، ی امداد رارق اهت یولوا سن پرد و ت هک ار ی سک نآ زا دعب زاب! ت سا ی تیبر ت هنج، هنج نیا دینییب! نکرار قریب طابترا و ا اب ایید لآاد، و ا زا ریغ ی درک رکف و رهظ! نکرار قریب ار طابترا نآ ایید هرابود، دوشی م رصع زامن ع قوم هک مین و ت عاس و د ایت عاس و د گرزب ادخم ه برغم ات؛ رگید ی اهر اک غارس میورب میدشد ت حار لآاد: بی یوگب هکن اوخند هب اار رصع و برغم زامن ع قوم! نکرار قریب ار طابترا نآ هرابود مین و ت عاس و د ایت عاس و د زا دعب هکلب! ت سا مین و ت عاس کیت قو زا هک ت سا بحتسم مه عا شد زامن ی ارب ی تد! روطن یمه دوشی م هک مه عا شد زامن ا ل صاف زاب هک ا دوشد ماجنا بورغ زا دعب ت عاس هس ای و د عا شد زامن ی نعی؛ دزدانیب ریخات دعب هب دهاوخی م ناسنا هک ار ی طابترا نآ دنیوگی م ه لئسم نیا مامت رد: دینییب. دوشن دایز رجه ت قو ات عا شد² دشاب رار قریب ه شیمه و دشاب رمتسم طابترا دیاب دنک رار قریب

ی ارب ی لئاسم هچ!؟ دراد مولج ام ی ارب ی لئاسم هچ!؟ مینکی م هچ ایند نیا رد و اجنیا رد ام لآاد!؟ دنکی م عابشا ار ام ایند نیا رد ی لئاسم هچ!؟ دنکی م ریپ ار ام بلقی لئاسم هچ!؟ دراد رو هظ و دومن ام نآ هب مه ی سیه ترضد، تیفیک نآ هب ی سوم ترضد، تیفیک نآ هب ماسلا هیلع میهار با ترضد هرابرد هک مینیبی م نآ رجه رد ام هک ار ی عیاقو نیا مامت! تیفیک

¹ نَ أ و، هَبِيرِ غَمْلًا قَرْمُلًا بَهْدَتِ يَتَدَّ عَاشِعِلًا رِيخَاتٍ بَابِحْتَسَا دُكَاتُ بَابٍ، 199 ص، 4 ج، تعيشلا لئاسو هب دوش عوجر .
لِيلًا ثَانًا اِهْتَالِيضَفَتْ قَو رَجَا
² - 87 ص، 1 ج، راوناع لطم فيرشد باتك و د نمضرد هك تا اولصق يرفته هاسر هب دوش عوجر رتشيپ علاطا تهج .
تسا هشد هتسار ا عبط رويز هب 98 - 92 ص، نازور فرهم و 93

1. دوری م راکه پ ام زورما تبیرت ی ارب ،تسا هدرک نایب هتشدگ م ما

ادخ ریغ هب اکتا مدع رد فسوی ترضد ناتساد زا ن تفرگ تریع

،فسوی ترضد هیضق رد ل اثمبابنم .تسه ی دایز لئاسم هیضق نیا هبعجار مبرک ن آرق رد هب ات دمآ رتولج و ولج و ولج کیه بکی راگدرورپ اب ش دوزخ ل اصتا ساسارپ ش بلاطم مامت ترضد لمع ن آ رد هک دش بجوم راگدرورپ هب ترضد ل اصتا ن آ و ،دمآ ش بیب ناتساد ن آ و دیسر اخیلز هئئسم ی تکسد کی اجنیمه رد ،دنیایم و ا ش پیرفند و ن آ هک نیمه اما .دش ن ادنز دراو دعی .دریگن رارق مارح ی م و دن آ زا ی کی هب ترضد ن آ ،دنورب دنه اوخی م و دن آ ی تقو :دیایم دیدپ ی ا هطقن ک ی و دوشی م عقاو دیوگ :

ملظ دروم ام و دوب تبیفیک نیا هب ام هیضق هک و گب ماشداپ ن آ هب ارم ناتساد ،یوری م اجنآ هب ی تقو

(2) .میتسه اجنیا رد مانگی دن لآ و میتفرگ رارق

ماگدید زا !؟ دوب ی یلاقع و ی قطنم راک ایآ !؟ دوب ی حیحص راک اجنیا رد فسوی ترضد راک نیا ایآ رد مه ماشداپ ن آ و میاهتفرگ رارق ملظ دروم هک میتسه ی درف ک ی ام میوگی م دوزخ اب مرخ لآ اب ! هلب ،ام ماشداپ ن آ اب طابترا و ل اصتا ی ارب هلیسو اجنیا رد هک ی صخش ی ارب ار دوزخ ناتساد میراد و تسه اجنآ .تسا ی قطنم ی ا هئئسم ام ماگدید زا هئئسم نیا سپ .میوگی م تسا

ش دوزخ ریسده اوخی م و دنک تکرده لحر م و هبترم نیا ءاروام رد دهاوخی م هک ی درف ی ارب اما زا ی تد و رظان ار ادخ ل او حاهمه رد هک و ت .تسا ی ندوشخبان مانگ نیا ،دریبد رتلااب هبترم نیا زا ار نُحَنَوُ :ی نادیم رتکیدز ن ت دوزخ هب ت دوزخ

1 س مشلا ی رجب امکن آرقلا ی رجب هکلب ،ی موقن و دی موقه هب ی ن آرق ص صق و ت ایآ ص اصتخا مدع ن و ماریب علاطا تهج . 157 - 153 ص ، 2 ج ، ت و کلملا راونا ؛ 349 - 327 ص ، 1 ج ، ن آرق ت و کلم رون هب دوش عوجر ، ر مقلا و

2 ن جِیْسَلًا ی ف تَبْلَفَ بَیْرَ رَکْزُ ن طِیْسَلًا هَسْنَأَفَ لَکَبَرِ دَعِ ی نَزْکَدَا اُمَهْتِمَ جَانُهُنَا نَظَ ی ذَلَا لَاقَوُ . 42 هیا (12) فسوی م روس . هُنْ یَسِعُ صِب .

رد رگید میصوتنیا «میتسه رتکیدزن اسنا هب ندرگ زامه»¹؛ «دیر و لآ لب د ن م هیلا بُ ر قاً!
!دراد هی هاگیاج هچ اجنیا

هر خلا باد نریگی م رارق ی دعتو و ملظ دروم هک ی دارفا؛ درادن هی لاکشا م او ع دارفا ی ارب میصوتنیا
و تسین هی لکشم سپ، میراد نامزاس و داهن ن لاف رد ای میراد مرادا ن لاف رد ار سک ن لاف: دنیوگی م
، درادن هی بیع: دنیوگی م دندش راتفرگ بشد کیرگا لاد! دناف و عشم ن اشلد هترد و «!تسا ش وخن املد
اجنآ ز! تسه مه سک ن لاف، درادن هی بیع: دنیوگی م دندش راتفرگ بشد و د رگا «!میوشی م ص ل ا خ ا در ف
!دنتسه ش و خلد دندش راتفرگ بشد هدرگا روطنیمه و «!دنکی م تیل ع ف ن امیار ب دراد
ن آ م او ع دارفا ی ارب؟ تساجک دریگ رارق ل و ا هبتر م رد دیاب اهت یولوا نایم ز! هک ی در ف ن آ ی لو
و ل ج ر د ن ل آ ی د ا ع دار ف ا و ، ت س ا ه د ش ه د ا د ر ا ر ق ر س ت ش پ ، د ش ا ب و ا ه ب ن ا س ن ا ل ا ص ت ا م ا م ت د ی ا ب ه ک ی د ر ف
!دندراد رارق

هک و ت! تسه راتفرگ رارق ی تیعضو نینچکیرد م لاسلا هیلع و هلا و ائیبنی هی لع فسوی ترضد لاد
میصوتنیا هک لاد! دراد هی یانعم هچ اجنیا رد و ت میصوتنیا رگید، هی ناد هی مرظان ل او ح ا ه م ه ر د ا ر ا د خ
اجنیا رد تحار هی لیخ! میرادی م هگن اجنیا رد لاس ت ف ه ا ر و ت ا م ، هی د ش ب ک ت ر م ا ر م ا ب ت ش ا ن ی ا و ی د ر ک ا ر
و ت ز ا ف ع ض ه ط ق ن ی ا د ش ب ج و م ه چ ن آ و ن ک ی ط ن ا د ن ز ن ی م ه ر د ا ر ی ر ب م ا ی پ ه ب ن د ی س ر ب ت ا ر م و ن ا م ب
ر ک ف ی ت د ر گ ی د ا ت ن ک ک ا پ ت د و خ د و ج و ز ا - ی م ا ع ه ب ر ج ت ه ن - ی ل م ع ه ب ر ج ت ک ی ه ط س ا و ه ب د ن ک ا د ی پ ز و ر ب
!دنک رو ط خ و ت ه ب د ن ا و ت ت م ه ن ی ا

ی گ د ن ز ر د ی س د ت ا ی ب ر ج ت ه ی ا س ر د د ی ح و ت ت ق ی ق د ه ب ن ا ر ب م ا ی پ ل و ص و

ز ا ح ب ص ی ر و ط ن ی م ه !؟ د ن د ی س ر ی ر ب م ا ی پ ه ب ی د و خ ی د ر و ط ن ی م ه ن ا ر ب م غ ی پ د ی ن ک ی م ل ا ی خ ا م ش
ا م ش: د ن ت ف گ و د ن د ش ل ز ا ن ا ه ن آ ر ب ی ح و ه ک ن ل ا م و د ن د ن ا و خ ز ا م ن و د ن ت ف ر گ و ض و و د ن د ش د ن ل ب ن ا ش ب ا و خ ت خ ر
ی ت د ا و د و ی گ د ن ز ی ا ی ا ض ق و ل ن ا س م ن ی ا ر د ! د س ر ی م ن ی م ز ه ب ر ت ش د مُ د ! ن ا ج ا ق آ ه ن «! د ی د ش ر ب م غ ی پ ز و ر م ا
ق ا ف ت ا و ا ی ا ر ب ه ک

¹ 16. میا (50) ق مروس .

دیاب هک ی اهترم نآ هب دسری مات دروآی متسد هب یرگید زا سپ یکی هک ی تاییرجت و ،دتفای م هب صاخ هبتر ی اراد عایبنا زا مادکره و تسای فلتخم بتارم مه اجنآ رد مزات! دوشی م هراچیب ،دسرب ی اهتلیصف و بتارم ی اراد ار اهتیا ام»¹؛ (ضعب ی لع مهضعب انلصف ل سراً کلت) :دنتسه ناشدوخ «میداد رارق فلتخم

هب و الصاصتا هک یرطف و ی نادجو تقیقد نیا هب ن دیسر ی ارب رشب! تسا رشب هلئسم ،هلئسم نیا همه و دراد راگدروپ هب صاصتخا دوجو ملاء رد ریثأت و تیلاء تپیثد مامت و تسا دوجو ملاء ادبم و ،تسا زیچهمه رب نمیهه و رطیسئم و تسا و تسد هب روما همه مامز و ددرگی مرپ و هب زیچ ؛دشاب هتشد ایند نیا رد ار هبرجت نیا دیاب - یرکف کاردا هب - تقیقد نیا ی قیقد و ی عقاو کاردا ی ارب شیب اهتآ ی ارب هک ی اهبرجت نآ رد سنوی ترضد هک ی روظن امه و فسوی ترضد هک ی روظن امه دندرک ی کاردا نینچکی ،رضد ترضد اب طابتر ا رد ی سوم ترضد هک ی روظن امه و ،دمآ

هتکن نیا هب تسا ناگمه ی ارب هک ی ای گدنز ی رجا زا چراخ هک دنتسه ی دودعم رایسب دارفا هتیل نیا ، راگدروپ ی وسه ب ناشدوخ تکر د ریس ل و ط رد و ناشدوخ ی کولس ریس ل و ط رد اهتیا .دسری م ی سد هبرجت هب زاین هلئسم نیا هب ن دیسر ی ارب رشب دارفا ریاس اما ؛دنتکی م کرد ار تقیقد و تیعقاو .تسه اههنیمز همه رد دارفا همه ی ارب هیضق نیا هک ی روظن امه ،دندراد

نآ رقه ایآ رد نیفعضتسم متأ ق ادصم ملاء مهیلع تبیلها

دنتکی م ل قد رمع نبل تضفم

دندومرف² (ضرب لآ ی ف اوفعضتسا نیدلا ی لع ن مدن ا دیرئو) ایآ هب جار ملاء هیلع ق داصد ماما مانگت ،دندوب ناشیا رانک رد هک نینسد و نینموملاریما هب ربمغیب دش ل زانده ایآ نیا هکنیا زا دعب» ؛دینتسه امش ،ن زا سپ نیفعضتسم ؛ی دعب ن و فعضتسما متأ» :دندومرف و دندرک هیرگ و دندرک دروم ار امش ی نعید

«» (دندهی م رارق متسو ملظ و ی فظلمک و یرهمی یو فاعضتسا

دیوگی م رمع نبل تضفم

ی یانعم هچ و تسیچ «ی دعب ن و فعضتسما متأ» رد فاعضتسا یانعم :مدرکل اوست ترضد زانم

؟دراد

دهاوخ همادا تمایق زور ات و تسا هدش ل زانده تبیلها ام نأش رد ایآ نیا» :دندومرف ترضد

3 «بتشاد

میراد رابخا زا ی ضعب رد ی تد! تسای بیجع رایسب رایسب هتکن

دندرک تولات ار ایآ نیا دندما ایندهب الله تعالی ترضد ی تقو

رب ادخ هدارا»⁴؛ (ن ینرولاً مهلعجنو همناً مهلعجنو ضرب لآ ی ف اوفعضتسا نیدلا ی لع ن مدن ا دیرئو) و ی دنلیرس و تماماً ماقم هب دناتفرگ رارق فاعضتسا دروم هک ی یاهتآ هک تسا هتفرگ قلعت نیا «دنتشاب ن یثراو و دنسرب تآ ی یوشیب

س اسار ب ار هیلک تافصد و عامسا نآ هک ، راگدروپ هیلک تافصد و عامسا ماقم ن یثراو ی نعید ن یثراو

دناسری م روهظ هبترم هب ملاء نیا رد ،دوخ ی دادعتسا تیعقوم و ماقم و هبتر

هفیرشه ایآ رد فاعضتسا زا دارم

نیا هب دنک تموکد دارفا رب ملاء هیلع ماما هکنیا ایآ ؟تسا ی اهترم هچ فاعضتسا هبترم نیا

رب ملاء هیلع نینموملاریما هک ی لاس راهچ ن آ عقاو ی نعید !؟تسا هدمآ نوریب فاعضتسا زا هک تسانعم

نیشنهانخ ل زمر رد هک ی نامز نآ اب ،داتفا ترضد نآ تسد هب یرهاظ تفلاخ و درک تموکد مدرم نیا

1. 253. ایآ (2) هر قید هروس .

2. 5. ایآ (28) ص صقه هروس .

3. فلاتخا یردق اب ،79 ص ،رابخلأ یانعم .

4. 425. ص ،2 ج ،نیدلا لامک ؛356 ص ،یربکلا تمیادهلا .

نیا رد؟ تشادئی توافتا ایآ ، دندرک بصدغن آق حی ذزا ملباظ و بصاغا ءثلاثئی افلخن آار ت فلاخ و دش
!ئی قافتا چیه!؟ داتفائی قافتا هچ ، دوپل زنمرد هکی نامز نآ هبت بسندرک تموکد ترصد هکی لاسد راهچ
ی ارب هکی یاهر سرد و دندرک ترصد نآ اب هکی یاهت فلاخم و فلاخ و وربو ایدو گنج زا ریغ هتبلا
بلط ادخ زا ترصد هکنیا ات دندرک داجیا ترصد نآ

رد تر ضد ت قوه چ¹! دنکی گدنز مدرم نیا اب دناوتب هک درک بالط ار یسکی نیشناج و درک گرم و گرم بالط ادخزا، دنتشادنت موکد و تسایس راک هب یراک و دندوب نیشنه ناخ و لز نمرد هکی نامز نامز نیا رد ی قافتا هچ سپ «! دننکب، دننکب دنهاوخی م یراک ره» دنتفگی م هکلب!؟ دندرک اهنیا لاثما؟ دندما نورید فاعضتسا زا اهنیا ایآ!؟ دما دوجوهب ی اهلسم هچ و داتفا

رد مدرم ی نعید؛ ت سا مهف فاعضتسا و ی ملع فاعضتسا اجنیا رد فاعضتسا زا روظنم هکنیا ای دندیسر زدنسر ب دیاب هکی تفر عم نآ هب و دنتخانشن ار نینمؤ ملاریما تیعقوم م لاسلا هیلع نینمؤ ملاریما نامز رظن رد دوخ ماما ی ارب دیاب هک ار ی تلزنم و ماقم نآ ی نعید؛ دنتشادنیپ دارفا ریاس دنام ار نینمؤ ملاریما و دوخ ی ارب هکی نید نآ و، دندیز گریب ار یرگی صخش و دنتفر ن ار گید لابند هب و دندرک ش و مارف دنیگب ی اهدریپ زا و دروآی م نورید ت ایدام زا ار اهنیا و ت سا راگدرورپ ی اضر دروم هک دوی نیب دنتفریپ و تیدوهید و تیحیسم دنام دوی نیب هکلب، دنکی م چراخت اقلعت و تارثک و ایند رد لغوت و تاوهش ش مسا نید نیا ربمایپ و دوی سیعو ی سوم ش مسا نید نآ ربمایپ اهنتم، اهنیا لاثما و تیربگ و تشرز و اهراک نآ، نید نآ؛ ت سا تاگرد نیا، نید نیا رد و دوی تاگرد نآ، نید نآ رد؛ ت سا مرکا ربمغیپ دراد ار فیلکت و اهراک نیا، نید نیا و تشاد ار فیلکت

و تشیک هب و دنتشاد تیحیسم و تیدوهید هکی نیب اب دندیز گریب ربمغیپ زا دعب مدرم هکی نیب نیا رست شپ دوری م، دناوخب زامن نینمؤ ملاریما رست شپ دیاب هکی درف نآ؟ تشاد ی قرف هچ دنتفری م اسیلک رود هب دیاب هکی سکن آ!؟ ت سا ی هلا ی اضر دروم ش لمع نیا ایآ؛ دناوخی م زامن بصاغ صخش نآ ایآ؛ دنکی م فاو ط رنجان آ هناخ رود هب و دریگی م رار ق رنجان ت موکد تحت رد، دنک فاو ط ی لء هناخ! دنکی م ذی توافقت چیه سپ! ادبا!؟ ت سا ی هلا ی اضر دروم شور نیا و نید نیا

¹ 278 و 277 ص، ج 1، داشر لا .

؟ی ناوخی مزامن هبنشکی زور رد و یوری ماسیلک هب امشد ارچ: دنیوگی م ی حیسم ن آ هب
میهدی ماچنا ار راک نیمه مه ام و دناهتفگ ی روطن یا ام هب: دنیوگی م
؟تسا ن آ تشپی قطنم هچ -
!چی ه -

؟یوری م رکبوا ل باند هب و یرانگی م رانک ار ی لع هچی ار ب: دنیوگی م مه ناملمس ن یا هب
!میرادن ی راک اهراک هقیق هب ام و دناهدرک باختنا مدرم: دنیوگی م
رانک ار ی قد ناسنا رگا! ؟دراد دوجو تیدوهی و تیحیسم نیب و مدرم ن یا نیب ی قرف هچ س پ
رگا و تسا قد ن فرگ هدیاند و قد کی ن تشانگ رانک رب رارق رگا! ؟دنکی م ی توافقت هچ رگید درانگ
هچ، دحللم و نیب ی ن آ و تیدوهی و تیحیسم نیب و امن بیبرگید، تسا تاغیلبت و راعش هب ل مع رب رارق
!دنکی م ی توافقت؛ بلانق ن آ رد درفن آ، بلانق ن یا رد درفن یا؛ میتسه ی کی و د ره! ؟دراد دوجو ی توافقت
ن یا. میسر ب اهنیا هب دیاب ام و تسا هئسم ی اهماگنزیب زا و تسا ی مهم ی لیخ بلاطم اهنیا! دینیب
رد دیاب هک دندی م رگدن ن ابعیش هب ملاسلا امهیلع رقاب اما و قد اصد اما هک تسا ی اهتکن نامه بلاطم
1. دیشاب روهظ رظنم ام مناق تیبغ

اهنا دامتعا دروم ن ابعیش نیب ی تد ملاسلا مهیلع تیبیلها فاعضتسا زا ی اهنومذ

دوبت رضد تالاکو دروم هکی تقوات وا. دوب رفعدن بی سوم مهم باحصا زا همحی با ن بی لع
قلذ و ادخ نیب اطساو! تسا رفعدن بی سوم همه ماما: بتفگی م، تشاد طابترا ترضد اب و
ش رظنه بل ناسم همهو «!تسا رفعدن بی سوم ش دنز رفتسد هب ادخل وسر نید! تسا رفعدن بی سوم
دندادی م و ا هب ار تاهو جو همه دندمی م و دندرکی م هجوت و ا هب مدرم و دوبت سرد
هب اضرا ل ی سوم نیب ی لع و دنسری م تدهاشد هب رفعدن بی سوم هکنیمه اما

1. 647 - 644 ص، 2 ج، نیدلا لامک هب دوشد عوجر .

دیامرفی م و ا هب و دنیشنی مردپ یاج

ی اربتسامشد زردن لآا هچنأ دیابس پ، بوخ رایسب، دیدوب رفعد نی بی سوم، ن مردپ لیکو امشد
دیتسرفی ن م

اب لاصتا نامز رد هک ییاهفعضد نآ هبترمکی، دتفای م قاقنا یالمیضق نینچکی ات
تیور لباق و دوبی فخم بلق نیارد - یرهاظ لاصتا طقف هکلب، یبلق لاصتا هب تبلا - رفعد نی بی سوم
و دوبی فخم بلق نیارد هک یطیارشد و هجوت لباق بلاطم و اهدویمک و اهی یاسراند نآ و، دوبن ارگید
تسان کمم بلاطم نیارتبلا. دهدی م ناشن ارش دوخ یطیارشد نینچکی رد، دوبن راکشآ یسک یارب
نی بی لء اذل. درادن رهاظ و سا بل هب یراک و دشاب هتشاد دوجو میتسه هک یطیارشد ره رد ام نمم یارب
هک تسان هتفگی سکه هچ! دیروایب لیلد؟! دیتسه ماما امشد هک تسان هتفگی سکه هچ! لاصا» :دیوگی م زمحی بآ
ناتردپ یاج هب :میوگی م دیروایب مه بوتکم رگا! دیروایب بوتکم و دنس!؟! دیتسه ناتردپ یاج هب امشد
هتشون رگا هزات «!دیروایب، دیراد ناتردپ زا هتشون رگا! دیروایب، دیراد نآرقه ایآ رگا! دیاهدرك امضا
هار دناوتی م مه ناطیش، تسان صخشم قد هار هکیروطن امه! دراد هار رازهن ناطیش زاب دروایب مه
«!یروای مرد تدوخ زا ویوگی م غورد یراد امشد» :دیوگی م - اللهمادوعذ - اذل؛ دنکبتسرد

و دوب رفعد نی بی سوم لیکو هک دوبی سکه و ا؟! هتفگن یبلاطم نینچکی زمحی بآ نی بی لء رگم
، ترصد لیکو. دندرکی م معجار م و ا هب دیسری مذت رضد هب ناشتسد ی تقو، ترصد اب طابترا رد مدرم
تسان ترصد دامعا دروم هک تسان یردف هکلب؛ تسینی نابایخ رسد مدآ کی وی لومعم مدآ کی

تمامان ارود رد تسانوخذ و انوچ؛ دش رهاظ دوبی فخم و انورد رد هک ییاهزیچ نآ :دینیبی یلو
تسانوخذ، دنک ناربع ماما نیارتبلا طابترا رد ار اهفعضد نآ تسانوخذ، دنک حلاصا ار اهنأ رفعد نی بی سوم
دننام و دریب هرهب ش دوخ یاهی رامیی و اهدرد و اهی راتفرگ و لئاسم اب طابترا رد تیعموم نیارتبلا
زا، دش هزغ اهدماوتفر نیارتبلا هب، دش مرگ اهوربو و ایب نیارتبلا هب ش رسد هکلب؛ دنک هداقتسا همنأ صاخ باحصا
لیکو هک دنیوگب هکنیا

شنتفر و ندمایاری و دنروایید لایب لایب ار وا مکنیا زا و ،دروخلوگ ،تسا ملسلا هیلع ماما
مکنیا یاریب تسا ناطیشد تالآ و لئاسو اهنیا مامت .دروخلوگ ،دنتسرفب تاولصد و دنک تسرد هچوک
!دوش مرگ اهنیا هب شرسو و دسرب اهدرد نآ هب دناوتد ناسنا

ملسلا هیلع اضر ماما و دنسری م تدهاشد هب رفعدن بی سوم و دیایم شپین احمنا کی ی تقو اذل
نآ لابق .دهدب زورب ار اهنیا دناوتی م هک تسا ی اهنیمز رگید ن لآ دنییی م ،دریگی م رارق ردی ی اج هب
دنتسنادی م مه مه و تشاد تالکو مرخلآ ب ن وچ ،دنک ی راکت سناوتی مذ و دوپ رفعدن بی سوم تیصخش
رگا لآ و .دهدی م زورب ار اهنیا و تسا اضر ماما روضد هئیمز ن لآ ی لو ؛دنک تفلخم ت سناوتی مذ و
:دنتفگی م و دنداتسرفی م شلابند هب ی اهلپسو هب رفعدن بی سوم نامز ن امه ،دنک زورب هک دشاب رارق
ی ناختمنا نآ و ،دسرب هتکن نیا هب و اجنیا هب دیاب وا ،هن اما !هدب ماجنا ار راک نیا و هدب ریغت ار تهار
¹ .دریگب ماجنا اضرلا ی سوم ن بی لعدتسد هب و اضرلا ی سوم ن بی لعدتسا و هب دیاب ،دیایب شپید دیاب هک

هب تبسند هک ی دراوم رد ایآ !؟ میتسیند زمحی بآ ن بی لعد کی ،نامز نیا رد ام دوخ زا مادکره ایآ
و قیوشت و دیجمت و فیرعت ،دراد رارق اجنآ رد نامرکز و رکف و میراد تبحم و هقلع نایرج کی
ادیب ریغت مه ام ریاعت ایآ درک ادیب ریغت لیامت نآ و نایرج نآ ی تقو و !؟ دنزی مذر سام زا رگید لئاسم
!دنکی مذی توافقت و میتسند نامه مه ام سپ !؟ تسیند روطنیا !؟ دنکی مذ

،تروصود رد و میدز ار فرح کی و میتفگ ار ملاک کی ،فالتخم تیعموم و د و نامز و در رگا
نیا لابند هب هک زور ما ام ن کلو ؛تسه ی راودیمای اج معقومن آ ،درک ادیب روهمظ و زورب ام زا دومن کی
وا هب قیلانبتعد و تفصرازه و مینکی م کلذل اثما و قیوشت و دیجمت و فیرعت ار وا ،میتسند صخش
ادج و از هک دعب و میدهی م

¹ ع لاطا تهجد نیچم ه . 446 - 443 ص ، ی شکلا لاجر ؛ 29 ص ، 1 ج ، ملسلا هیلع اضرلا رابخا نویع هب دوش عوجر .
223 ص ، درجم حور هب دوش عوجر ی ناطب زمحی بآ ن بی لعد اوحا زا رتشیب

مپیوگی م، میاهتفگ ل احهباته چنا س کع تسرد مینیبی م، میتفرگ رارق یرگید تروصدرد و میدش ادیپر بیغت و میاهدش ضوع و میاهدرك تواقته امه کلب، تسامدرکنی تواقته و قرفص خشدنیا هکی لاحرد! میاهدرك

تیرشب اعماجر د لاعتم دنواذی ماء فاعضتسا زا یاههنوم

دیوگی م هلئسم نیا هبتسندن آرقه یأ رد اذخ دوخ! تسام رشب همنز لا تلادنیا
نَسْنَلَا نَاكُو مُنْضَرَعًا رَبِّلَا إِلَا مُكَجِّدٌ أَمْلَفُ مَايَا لَإِلَا نَوُعَدَّتْ نَمَلٌ لَضَرْحَبَلًا فِي رُضْلًا مُكْسَمَ اذْوَ
1. ﴿أَرْوَفَك﴾

معقاو نیا و میضق نیا ناسنا و تسام رب قبطنم ن آرقه تایا مامتلاصا! تسام بیجع هیا نیا اعقاو
دیامرفی م اذخ! دنکی مس دش دوخرد ار
زجس کره] دیوشد معقاو زاینو رارطضا تلاد کیدرد، میگذنر فالتخم ناسم رد امشدهکی تقو»
[!دیوشی م مگ، دیناوخبار وا

لثم رگید ایرد نوچ، تسام صخشمی لیخ ایرد رد هلئسم نیا نوچ؛ دنزی م لاثم ار ایرد هیا هتبلا
، تسام تکلاهو ن دشق رغو دیامی مک لذل اثما و نافوط و داب ایرد رد هکلب، تسام مارا هشیمه، میکشخ
! صاخ تیعقوم ن آرد و تیفیک ن آبو زور ن آ ل یاسو اب مهن آ

مپیوگی م نوچ! میتسه ناهنپ هک میتسه ام ن آ؟ دشابی فخم دیابن ی لو تسامی فخم هک تسیچ ن آ
نابیتشک و ن اولم بجع! تسامی بوخی او ه بجع! تسامی بوخی ایرد بجع! تسامی بوخی تشک بجع»
، میتسینر اکرد «ام» هک دینیبی م اهنیا مامت رد «! دراد ییاهزیچ هچو، دراد یماکتسا هچ! تسامی بوخی
دیامی مذ «داب» و تسامی مارا ی ایرد «ایرد»، تسام بوخی «ن اولم»، تسام بوخی «ی تشک» هکلب

وحنه و یرگید روط تسام نکمم معفدکی؛ دتقای مذ قافتا روطنیا هک هشیمه میضق نیا للاح
لاحهباته کی تشک ن آ و، دوشد مطالتم ی ایرد هبل ی دبته مارا ی ایرد ن آ و دیابید داب لاثم، دتقیب قافتا یرگید
تاجذ ی ارب میدرکی م هجوت واهل احهباته هکی ناولم ن آ و، دوشدی هاکرپ هبل ی دبته دوب هدش دامتعا واهل
و فرطنیا هبلش دوخ

1. 67. میا (17) عارسا هر وسد .

دوبام لباقم رد هک ی تلاً و ل یاسو و بابسا نآ مامت! دش مامت!؟ تفر اجک اهنیا. دورب فرطن آ کیرد. دوبی فخم ی لصا هلیسو نآ هکی لاحرد؛ دنامنی قادی اهل یسو چیه رگید و تفر تسد زا کیکی هرخلآابن وچ؛ دوشی می لصا هلیسو نآ هب هجوتم، بلقن آ هک دینییی م و دینکی م ماگن امش ی طیارش نینچ و ریمض و دنکی مند تکردهلیسو هب هجوتن و دوب بلق هکنیا یارب، دوشب ی اهل یسو کی هجوتم دیاد بلق، دوبن اولم رگید هلیسو هرابود، دوب ی تشک، بلقن نیا رد هلیسو نآ ل احهبات. درادنش مارآ ناسنا سفن هک دوبن دب تحص و ی تملاسن امهر گید هلیسو هرابود، دوب ایرد بآ ین دوب فاصد رگید هلیسو هرابود. تفر تسد زا کیکی

رد هکی ثداود و، دنتسه ام فرصت تحت رد همه... و دیشروخ و داب و ربا هک میاهد رک ل ایخ ام هن! ددرگب ام تیز و مارم قفو رب دیاد دوجو ملع مامت و، دروخب مقر ام تیز هب دیاد دنقای م قافتا ایند دوجو ی ایرد نیا رد و میتسه ی هاگرپ کی ام! میاهتفر فلاحهاری لیخ و میاهد رک مابنشای لیخ، مناج ار اماهن افوط میدادن قفو رگا اما، میسری م دصقم هب میداد قفو ار نامدوخ رگا؛ مینکی م تکرده میراد، دناشک ریز هبار همه، دشی مند روسته کی دارفا هکروطن امه! میهاوخنای میهاوخب؛ دناشک دهاوخ ریز هب! میرادن هلئسم نیا رد ی کش و

ی لصا هلیسو نآ غارسد، دنامب هلیسو ی بدناوتی مند بلقن وچ، تفر تسد زال یاسو نیا همه ی تقو اذل. دیای م لآاب لآاد، دنتفر تسد زال یاسو همه ی تقو، دوب رخا رد ل احهبات هک ی اهل یسو نآ. دوری م
دیامرفی م هک تسای بیجعت یاور کی

مامت و تسا فرطن آ و فرطنیا شراکفا ی لو دناوخی م زمانم تمس هب دراد هکی صخش نآ»
هکنلام ی تقو، (ار راکن آید هب ماجنا ار راکنیا لاثم) دنکی ملد زمانم رد ارش دوخت تلاکشم
ی م هکنلام هب باطخ دناوخ، دنربب لآاب (دوری مند تلاًاب فقصد زا هک) ار زمانم نیا دناوخی م
!دشاب هتشاد شزرا یرادقم هک دیروایب لآاب ار ی صخش زمانم! دیشکب تمحز دهاوخی مند: دیوگ

!ام رکف زاریغ دود همه رکف هب و داد رارق کیرش ن ارگید ابش دوخ زامن رد ار م صخش نیا مهس و متسه یبوخ کیرش ن م .درک ییاهرک ی رسکی و داد ناکت ی تسد ،رهاظ بسحبه طقف¹ .«مرادن صخش نیا زامن هب یزاین اذل ؛مشخبی م اکرش ن امه هب م ار مدوخ

متفرگ رارق اجک ن م زامن نیا رد :دیوگی م ادخ !میناوخی م ام هک تسا ی زامن نیا !دیدرک هجوت زامن تبصه طقف !؟مدوب اجک ن م ،اهن دناوخه روسو دم نیا رد و اهن داد ناکت تسد نیا رد !؟مدوب دیامرفی م هیأ ن آ رد اذل .تسا لئسم و ایاضق تبصه ،تسیند دنتشگرد ،دنتشاد هک ی تداع ن امه هب م رابود میدناسر ی کشخ هب و میداد تاجز ار اهنأ ام هکن یمه»
«دمأ ولج یرهاظ بابسا و ل لعن امه م رابود و

ارچ !؟یوشی من مدأ ارچ سپ ،معدسه ،معد و ،معدکی ،اقأ :دیوگب ات دهدی م ن اشن ار اهنیا ادخ !؟نک هجوت ن م هب هشیمه دیاب هک یوشی من نیا هجوت م

اهنأ ی عقاو هاگیاج تخانش مدعی نعی تبیلها و دنواذ فاعضتسا

این را می گویند «استضعاف». ما خدا را در عالم وجود مستضعف قرار داده ایم و جایگاه واقعی خدا را در نظر نگرفته ایم و خدا را در جایگاه خودش قرار نداده ایم!

دیاب هکنیا رد ی ملع فاعضتسا ی نعی ماما فاعضتسا سپ .دنکی من ی توافقت و تسا ن امه م ماما ار نیا ام اما ،تسا ماما دوجو رد دوجو ملع تقیقده مه و تسا ملع عطساو ملاسلا هیلع ماما مینادب .مینکی م هجوت فلتخم راکفا هب و فلتخم ی اهاج هب و فلتخم دارفا هب اذل² ،میا متفریزیند و میا مدرکذل بوقه هک دوبرگا مه ی نامز ماما کی ش نمض رد لااح ،میهدب ماجنا ار نامدوخ ی گذنز میهاوخی م ام .میهدی م ماجنا میراد ار نامدوخ تاطبتر و راک و نامدوخ ی گذنز هرخلأاب ؛دوبن هک دوبن م هرگا ،دوب ملئسم هک میبوگی م ای میوری م ادخ غارس ل و ا ،دیأ می ش پیم ای رب هک ی فلتخم ی ایاضق رد ،الله ن یی و اننیب !؟دنکی م لد ار ام ل کشم ،دنتشاپ ن اشما دکره هک میراد اجنأ و اجنیا رد رفذ دنچ لله دمحا و تسیند ی ا مینکی م ی خوشد و میبوگی م غورد ی لو !تسا دختسد هب زیچ همه و ،ادخ طقف :میبوگی م رهاظ هب

دهدی م ماجنا ام ای رب هک تسه صخش ن آ :میبوگی م ،مرادا ن لاف رد راک ن لاف ای رب ل اثم بابن م ربص لاعف امش لااح ،مراد ی تلاکشم لاعف ن م ،هنه :تفگ و میدز گنز و ا هب ای میتفر ش غارس هک ی تقو ن م :«دیوگی م ،میوری م هک مه و غارس .تسه م هرگید صخش ن لاف ،درادن ی لاکشا :میبوگی م »!دینک ی تلاکشم ن م دوخ ای رب نوچ ،منکن ت لاخدر راک نیا رد لاصا ن م هک تسا رتهب لااح ،مراد ی راتفرگن ل آ ،میوری م هک موس رفذ غارس !مود رفذ زامه نیا «!دینک معجار م ی رگید صخش هب امش .دوشی م داجیا نیمه !دیأ منرب ی بلطم مه و ا زا :میبوگی م .دسری من ی یاج هب ش روز ،دهدی م ماجنا راک هک ی رادقم ،راگدرورپ هب ل اصتا زال بقو میتشاد ن هذ رد هک ی دارفا ن آ ی تقو . . . و میوری م مراهچ رفذ غارس روط ار ام ل کشم و دنریگب ام ز ا ی تسد دنتسناوتی م نامدوخ ل ایخ هب و دنتشاد دومن ام ای رب ملع نیا رد اهنأ ی م و میوری م ادخ غارس عقومن آ ،دنده ماجنا ی راک دنتسناوتن مادکچیه و دندش حلاس عله همه ،دننکل د !؟دمأ همه زارخا رد ،لااح :دیوگی م مه ادخ³ !» عوسلاً قشگیو ماعد اذ ا رطصملاً بیجی نماً :میبوگ

¹ 252. ص 1 ج ، ن ساحملا ؛ 294 ص 2 ج ، ی فاکلا .

² 118. ص 1 ج ، فنارطلا .

اهدلو ن م امئلا و ی رصن رونه اهلعب و ی داؤف قرمت اهانبا و ی بلق هجهب امطاف :ملس و هلا و هیلع الله ی لصی یبنا ل باق» :همجرت «. «ی وه مهذع فالخت ن م و اجد مهید مصدعا ن م ،هقلذ نیب و هنیب دودممل بحد و ی بر عاتما
،دنتسه ن م لد مویم ش نارسپود و ،تسا ن م بلق ی لاشوخ هیام همطاف» :دومرف ملس و هلا و هیلع الله ی لص م رکا ربمغیی و وانیم هشمدیشک ی نامسیر هک ،دنتسه ن م راگدرورپ نانیما ش نادنزرف زانامام و ،تسا ن م مشچ روز ش رهوشد و ضارعا و دزرو فالخت نانا ز ا هک ی سکو ،دیابی م تاجز دیوج کسمت و دنز گنچ نانا هب هک ی سک .دنتشابی م ش قنلاخ (ققحم) «. دیامنی م طوقس کلاه قررد دنک
³ 267. ص ، درج حور . 62. هیأ (27) لمذ هرود .

زارا ترضم و یراتفرگ و دنناوخر او ا هکی تروصرد دنکی م هدرورب ار ناگندامرد و ناگراچی ی اعد هک سک ن آ ای»
«؟درادی م رب نانا

!اهن امه غارسورد

یاهصدغ و یزاینرگید اموتسه رتکدن لاف: میوگی ملوا، میراد یرامیدی تقول اثمب این مای
دشن اجنیا رگا «!دناهرک ادیپ افشد و اشیپ ضیرم همهن یا؛ میرادن

مامتد.... و میوری م رگید یاج دشن مهن آ رگا، میوری م چراخ دشن مهن آ رگا، میوری م اجن لاف می عقومن آ، دندانسرفسپ و دندرک باوج ار ام اجن امه هکی تقو. میوری م ناشغارس کیکه ار اهنیا سپ، بجء «!دنگب ار راکن لاف هک دیوگب همه هب و !دنگ اعد هک دیوگب مدرم هب و دینک اعد» :میوگ، میهد رارق ل و آ رد دیاب هکی سکن آ؟! تسیچ یارب تسا هدش هدیچ فقس آت هکی کشزپ یاهماگتسد نیا رد اهنیا زای کی و تسا هدش هدیچ فقس آت یکی کی هکی یاهماگتسد نیا ی تقو! میرانگی همه زارخا دیما انداجه مه زای و دنداد تسد زای ناشدوخ رثا و دندانفا راک زای کیکه، دوشی مذاپی ی رگید یاج روطنیا نینمؤم! دینکب ار راکن لاف ایکت و دجاسم رد» :میوگی م و میوری م ادخ غارس لاد، میدش اجن لاف زای کشزپ نآ» :میوگی م هکلب، مینکی م روطنیا لو زای لو «!دنگ اعد روطنیا و دنیوگب!؟ میاهتفر همه زارخا!؟ میاهتفر ادخ غارس تقو هچ سپ «!میروایی اجن لاف زای ار ماگتسد نآ و میروایی دیابل و زای، هک کنیا ای!؟ میورب ادخ غارس دیاب، داد ناشن فاصد طخ اهماگتسد همه رگید هکی تقو ایآ! میورب!

فعضتسم و رتمولظم همه زای آقافتا! میاهدرک فعضتسم ار ادخام سپ! ادخ فاعضتسا دوشی م نیا! میراد هک تسای یادخ نیمه، رتهدشهتفر گرارق ی ره می بو ی هجوتی بدروم رتشیب همه زای و رت مه می مود، دوری م و دیای م تموکد یارب ی لو ان آ. دوینیمهن اشعضو و دندوب نیمه مه امه منا دندرک باختنا و دندما هکی ناسکن آ دندید مدرم همه ی تقو؛ دوری م و دیای م مه می موس، دوری م و دیای م یرهاظ جایتحا و زاین یور زای نیا! ابیوت، ی لعا ی هک دنیای م نینمؤملاریم غارس لاد، دندمارد روطنیا :دیامرفب اهنأ هب هکنیا هن، دیای م نینمؤملاریم دوخ دشابی عقاو زاین، زاین نیا رگا! تسینی عقاو ی لو؛ تسای زاین نیا اذل¹ «!دینک باختنا ار رگید ی سکن دیورب؛ مرادن امشت تموکد و تلود هب و امش هب ی راکن م» نینمؤملاریم غارس، تسینی سکن هک دننیمی می تقو هکلب، تسینی عقاو زاین

¹ 361. ص، رابخلأ ای ناعم.

ن آ و دز ار ش دوز زاسی کی نیا ،تسشدن تموکد هکیرا رب نینمؤملاریمما هکنیمه اما ؛دنیا می دادیم ترضد هک ار ی تاروتسد !تفر ش دوز را کل لابند هب مه یرگید ن آ و دز ار ش دوز زاسی کی تموکد نیا سپ !فاعضتسا دوشی م نیا .دندادی مذرثا بیترت ،تفگی م هک ار ی بلاطم و دندادی مذ ماجنا .درکن ج راخ فاعضتسا زا ار نینمؤملاریمما تموکد ،تموکد لاس راهچ نیا و دادن ماجنا یراک مه

تیرشب هعمادی ملاء فاعضتسا عفر رد ماسلا هیلع نامز ماما دوجو ریثأت

ی عقاو زاینه زا هبترم ن آ هب ار مدرم هک تسا هلمسم نیمه ی ارب ماسلا هیلع نامز ماما دوجو یرگید سک و دوشد فرطرب دناوتی ماما قیرط زا طقف و طقف و طقف ی عقاو جایتحا و زاینه نیا .دناسرب دهاوخ هک مه ی سک ره .تسا هتفگ فلاخ هک دید دهاوخ ،دناوتی م دیوگب هک مه ی سک ره .دناوتی مذ دوز وطنیا دهاوخ هک ی سک ره .دشد دهاوخ اوسر هک دید دهاوخ ،درانگب نامز ماما یاجهه ار ش دوز هب هک دید دهاوخ ،دنک فرطرب ار ی نورده زاینه و دنک یرینگتسد دناوتی م ترضد دننام هک دنایامنب ار هب هلمسم طقف !دید دهاوخ ناندوخ ار بلاطم نیا و درک دهاوخ هبرجت .دشد دهاوخ ی هتتم تسکش !تسا نامز ماما تسد

س دردها و درواید دوجو هب دارفا ی ارب ار هجیتن نیا دیابی سد هبرجت هک تسا ی زاینه ،زاینه نیا مدق دناوتی مذ ترضد ن آ ابل اصتا نودب هک دنمهفب و دننک ساسحا ار زاینه نیا ،دوخ دوجو رد و دوخ یرهاظم ن آ هب و دننک لمع دناوتی مذ ن آ و نیا ملاک هب و ،دننک ی ط ار ادخ یوسههه و دنرادرب مدق زا دنوشد تیشتم دناوتی مذ دناهداد هولج تیعقاو و تقیقذ ن آ یاجهه ار دوخ هک

ردقنیا دیاب بولق نیا و سوفن نیا هکلب ؛دتفای مذ قافتا هیضق ود ی کی اب طقف ساسحا و مهف نیا دیاب هک میهاربا ترضد دننام - دیایب شیب اهنآ ی ارب کیهیک فالتخم بلاطم ردقنیا و دننک هبرجت ن آ هک دنمهفب هکنیا ات - دننک ل وفا و دیایب کیهیک ،ی دام بابسا و لاء ریاس و دیشروخ ،مام ،هراتسد .تسا زکرمتم اجکی رد طقف تقیقذ

،اجنیا رد افرصد هذ - تسا دوهشم هک هچنآ !دوشی م نشور دراد هیضق نیا هعیلط و راثا لکه دمحلا قافتا دراد هیضق نیا هب تبسن هک تسا ی هجوت - اجهمه رد هکلب

دوشی من شور دراد مکمک هنیمز نیا رد هکتسا یراکفا و ،دتفایم

؛دوشی من ادین اسنا یرب اهنیا لاثما و نآرق تایا و تاپاور ن دناوخ و لئاسم ن تگ اب هیضق نیا و دیلقت زا ار دوخ و دندرگب تیعقاو و تقیقد لابندهب دنهاوخی م هکتسا دوشی م ادیبی سوفن آن یرب هکلب ترطف و سفن عانقا ،بولطم هب ن دیسر یرب و دننک ج راخ ،ن تخادنا ریز هبرس و هئاروکروک تبعیت زا رود هب و ورمعو دیز یویند حلصم و یرهاظ تاغیلبت و لئاسم زا رود هب و دننکی م بلط ار دوخ هکتسا صاخشا نیا و دارفا نیا .دننک ادیبی ار هار دنهاوخی من نشدوخ ،ن ارگید یابند یوسهبت کرد .دننکی م زاب هادفانحاورا الله تعالی ترصدن ورد و بلق و تیعقاو هبی هار دنراد

؛دشاب ی بسانماند رهاظ مه صخش رهاظ هکتسا ن کم ی تد و درادن رهاظ هبی یراک هیضق نیا ،تقیقدن آن هکتسا عقاو و بلق اب هکلب ،دوشی من تسرد راکر رهاظ اب نوچ ،تسیند ی اهلئسم چیه نیا ی لو بسانم رهاظ اب ،دشد دهاوخ و هشد مدآ ترصدن امز زالا حهبات هکی فلاخره .دهدی من نشن ار ش دوخ بذج دوخت مس هب و دبیرفید ار دارفا و دنک فلاخ دناوتی من بسانماند رهاظ اب ی سک !تسا هشد ماچنا .دشاب ی بسانم اهلئسو دیاب دارفا بذج اهلئسو نیا نوچ ؛دنک

نوردرد ار نآ و دراد راگدرورپ هب ش دوخ لاصتا زا و ش دوخ هار زان اسنا هکی عقوت ن یاربانب نیا مامت اب هکنیای یرب تسا ی تراشبن نیا .دریگی م دوخ هبی عقاو ترصد دراد مکمک ،دنکی م داجیا ش دوخ هشوگره رد و اجهمه رد ن اسنا هکی بناصم نیا مامت اب و اهی راتفرگ و تامیلامان و ل او ح و عاضوا ی ناروند هنیمز کیت ترصد هبت عقاو نیا ،دنیبی متاعامتجا رد ار لئاسم نیا و دنکی م هدهاشم ایند زا تمس نامه هب و دهدی من نشن ار ش دوخ دراد مکمک ،ن اسنا تکرده یرب ی عقاو اهیامرس و ترطف کیو .دنکی م تکرده ،دهدی من نشن ار دوخ ماسلا هیلع ماما دیاب هکی یوس و

رازه ود ای لاسد رازه زا دعب ترصد دیاب ارچ !؟دنکی م ی توافقت هچ همنأ تعقیب اب نامز ماما لا اؤ ی قرف نشدوخ ناردهنید و ترصد نید رگم !؟دراد ی لیلد هچ !؟دننک رو هظ لاسد رازه هسد ای لاسد دوجو فاعضتسا نیمه ماسلا مهیلع همنأ نامز رد !؟دراد دوجو

هجوتم ی دودحات و دندوب تر ضد تیاند و رظن دروم هکی صاخ دارفا ن آ زا ریغ ی نعید؛ تشاد مدآ رایسب، درف نیا»؛ دنتگی م طقف و دندشی من ل ناق ماما ی ارب ی قیقده عقون آ دارفا هقیب، دندوب مدش «! مینک مدافتسا و آ دیاپ؛ تسا ی ملاء ص خشد و تسا ی بوخ

ی لیخ آقافتا دندمای م ی تقو هک دندوب دارفا زا ی لیخ مه - هیلع الله ن اوضر - آقا موحرم نامز رد یرگید دارفا اب و دنتفری م مهرگید ی اهاج هب ت حار ی لیخ، ل احن ی عدد ی لو، دندشی مل احشوخ و جهتیم اجنأ هب مه اهنیا. دندوب هتفرگ رارق آقا موحرم اب ضراعت رد و ل باقمه اطقن رد هک دنتشاد رشن و رشد مه دنتشاد رشن و رشد اهنأ اب و دندادی م شوگ ارن اهنأ تحیصنو دندیسری م اهنأ زا ارن اشء لئسم و دنتفری م و دناهدید ارن ی نار هط ی آقا هک دندوب ل احشوخ و دندمای م اجنیا هب مه و، دندناوخی م زامن اشرس تشپ و سپ! دندوب و دره اب؛ دناهدرک ل اؤسن اشیا زا و دناهدرک تبحصن اشیا اب و دناهدناوخن زامن اشرس تشپ. تسا هدمایند دوجو هب اهنأ رد ن لآ زاین ن آ سپ؟! تشاد دهاوخی اهجیتت و رثا هب اهنأ ی ارب ی نار هط ی آقا اهنتم، دندهدی م رارق هبتر کبیرد ارن همه هک تسا تیدوهی و تیحیسم نید نامهل ثم اهنأ نید نیا بلطم ی نعید؛ دنوری م... و مسلج ن لاف هب ای هینیسد و جسم هب اهنیا و دنوری م اسیلک و تشنیک هب اهنأ هک دسرب هتکن نیا هب ن اسنا رگا ل اؤ. تسا هتفرگ رارق دبعت و دافتعا زا هبتر و هبتر م کبیرد اهنأ ی ارب رگید، تسا ماما دوجو ملاء ساسا و لصا و دوجو ملاء تقیقده هک درک ماگن هچیرد نیا زا ارن ماما دیاپ؟! دشاب روطنیا دناوتی م

زورما ی ایند رد هجر ف ی لاعت الله ل جع نامز ماما ی عقاو هاگیاچ

تسا نیا شیانعم؟ تسیچ تسا هدمأ ایند هب ملاء هیلع نامز ماما زورما هکنیا یانعم دینادی م تارذ مامت رد و ملاء نیا رد ارن ی هلا تیشم هک ی دوجو ن آ و تاذ ن آ و سفن ن آ و ص خشن ن آ، زورما. تسا هدمأ ایند هب، دنکی م هدایپ، انعم ملاء هچ و هدام ملاء هچ، دوجو ملاء ی ارب و میوری م ملاء هیلع اضر ماما ترایز هب لاثم، مینکی م ل سوت همنأ زا مادکره هب ام یاج هب نیا؛ میوشی م ل سوت ماضر ماما هب، ی نطاب تاجاد هچ و یرهاظ تاجاد هچ، نامدوخ تاجاد نیا دراد هک ی درف ن آ اما؛ تسا ظوفحم دوح

میوری مریغی ربقرت رایز به ام بتسا نامز ماما وا ،تسیناضر ماما دنکی م دروآرد ار تاجاد تاجاد هچ و یونعم تاجاد هچ ،ار دوخت تاجاد و «!الله لوسر ای کیلع ماسلا» :مینکی م ترایز و دش باجتسم نامیاعد ،بجء هک مینیبی مدعب .میرادی مضرع ربمیغی به و میریگی م رظنرد ،یرهاظ نیا بتسا نامز ماما وا ،تسیناضر ربمیغی درک دروآرد ار تاجاد نیا هک یسک نآ !دش دروآرد نامتجاد و نیا !نکلدار لکشم و هلئسم نیا ایادخ» :مینکی م لسوت هک مه ادخ به ی تعد بتسا تاما هلئسم هلئسم و درف نآ «!نک داجیا ار یونعم تالاد و لئاسم نیا !نک ادا ار ضرق نیا !نک فرطرب ار یرامیی و دنکی ماضق ار تاجاد نیا و دنکی م فرطرب ار لاکشیا نیا و دهی م ماجنا ار لمع نیا دراد هک یسفن !تسا نامز ماما درف نآ ،دینییب !تسا نامز ماما ،دنوادخ هطساو ،دنکی م لدار هلئسم نیا

ی هلا تیشم و هدارا یرجم و دوجو ملاء هطساو نامز ماما

و دوهیید فرد «دوجو ملاء هطساو» :میوگی م هک ی تقوی نعید !تسا زیچهمه ،نامز ماما نیا تساوخ هک ی تقیقد نآ ی نعید هطساو !«دوجو ملاء هطساو» :میوگی م روطنیمه هک تسین ی دوخیی تیشم و هدارا نآ دیاب اجنیا رد و نلآ هک یسفن نآ ی نعید ،دنکی م لزانو ی لجت م ایند نیا رد ار راگدرورپ¹ بتسا ترضدن آسفن ،دناسرب ماجنا به ار

رد یرگید هلیسو میناوتی م رگم رگید مینک ماگد دوخ ماما به میهاوخب دید نیا اب ام رگا نیاربانب !تسا هدوب هیضق نیا نلآ اتام مابتنشا !؟دراد ناکما رگم لاصا !؟مینک رووست و میهد رارق و لابق بتسا روطنیا تیعمج نلاف و ،روطنیا زیچ نلاف و ،روطنیا سک نلاف ،هلب :میدرکی م لایخ ام تیعمج به میهاوخب رگا ی نعید ؛تسین تیعمج نآ رگید ادرف ،تسه تیعمج زور کید رگا :مینادب دیابی لو رگا !دش مه روطنیمه هک میدید و !دوری م تیعمج زور کید و دیای م تیعمج زور کید ،مینک ماگد و لئاسو به میهاوخب رگا !دوری م زور کید و دیای م زور کید ،مینک ماگد نآ و نیا لابق به میهاوخب !دنتسه راوب و انفش وختسد همه ،مینک ماگد یرهاظ و ی دام ل لء

هرابرد ییاهل اثم هک بالاطم ریاسل اثم - رهاظ به چرگ .میاهد رکش و مارفل احه اتام ار تقیقد نآ هچ ام نطابرد ی لو ،میریبی م ترضدن آزا ی مان و مینکی م نازیوا ی غارچ و میریگی م ی نشج - مدن نآ ماما ار دوجو ملاء تقیقد نآ مایا الله نیب و اننیب اعقاو !؟دراد رارق نامز ماما امن طابرد ایآ !؟درزگی م !تسا نیا هلئسم !؟مینادی م

دندومرف مدنب به زور کید - هیلع الله ن اوضر - اقا موحرم

یاج هک میدید نوچ متشون ار نیا نم ؟متشون ار یسانشد ماما دلج مدجه نیا نم ارچی نادمی ،ی نلاف و اتیلوئسم زا و ماما هفیظو زا و دننادمی مذ ی زیچ همنا زا مدرم و تسای لاد مدرم نایم رد ماما !دناغلاطای بی عقاو ماگیاج نیا زا و دنرادن غلاطا

هتفرگ عیشتنیا زا و نیدنیا زا ماما ماگیاج و دنریگب عیشتنیا زا ماما رگا

¹: ماسلا هیلع نیسحلا الله دبعبا ممانت رایز زا ی تارقف ،576 ص ،4 ج ،ی فاکلا .

الله قشکی م کید و اهقرز و اهرطق عامسلا لزنت م کید و اهرامنا راجشلاا ج رخت م کید و اهر اجشأ ضرلاا تبتت م کید و ... ریداقمی ف تبرلا هدارا .اهیسارم ن ع اهناج رقتست و مکنادبا لمحتی تلا ضرلاا خیست م کید و ثیغلا الله لرئی م کید و برکلا ..دابعلما ماکحا ن م لصف امع ز داصلا و مکتوب ن م ز دصت و مکیلا طبهت هروما .» :170 ص ،3 ج ،یسانشد داعم

ببسه به و ،دنرومی م نورید ار دوخ یاهویم ن اتخرد امش ببسه و ،دناوری م ار دوخ ن اتخرد نیمز امش ببسه و «امش ببسه و ،دربی م ن بیزا ار مودنا و حصع دنوادخ امش ببسه و ،دزیری م ورف ار شقرز و شزاراب نامسا امش و ،دنامی م رقتسم و تباث دنکی م لمدار امش یاهن دب هک ی نیمز امش ببسه و ،دنتسرفی م ورف ار تمحر ناراب دنوادخ ترضد هدارا .دنتسیلی م زاب لزلزت و تکرزد و متشاد رارقنسا دوخ یاهماگقوت و اهلزنم رد اهموک امش ببسه چراخ و ددرگی م رداص امش یاهناخزا سپس و دیای م دورف امش یوسه دوخ روما تاریدقت و اهزادنا رد راگدرورپ «دوشی م چراخ امش هناخزا شناگدنی لیصفه ماکحا زین و ،دوشی م

هطساو ی نعید ؛تسا تاناکا رد نیعمجاً مهیلع الله م لاس نیدن مامام هیسقد س و فن ریثا دارم هک بتسا نشور تارقف نیا رد ملاء رد نآ ندرکش خپ و ی هلا رء ماقم زا تمحر ن تفرگ یارب ی اهچیرد و هنیان نانا س و ف و هدوب هیهلا تمحر ضریف «دشابیم ناکما

ناسنا طبر تقیقد و راگدرورپ هبل اصتا تقیقد ی نعید ماما هاگیاج! میوشی م یقیقل ثم مه ام دوش زار تاروطخ و دیراد راگدرورپ هبل هجوت زامن نآ رد و دیناوخی م دیراد ن لآ هک ی زامن نیا . ادخ هبل تسد ، هدمآ دوجو هبل زامن رد ام کتکت ی ارب و امش ی ارب ن لآ هک ی لاد نیمه ، دیاهرک فذح ن اتدوخ هکلب ، میرادن طابنرا ماما نودب ام و تساماما طسوت راگدرورپ اب ام طابنرا سفن ی نعید ؛ تسامامز ماما لثم ام دوش عطق لاصتا نیا رگا ! دیزین ا دننام میتسه ی دیزیک و ، رمش ن ا دننام میتسه ی رمش کید یاضر دروم هک میوشی م ی تعقاو ن ا ام دوش رار قریل اصتا نیا رگا و ، میوشی م خیرات ی اهملاظ نیمه ! مهاوخی م ار نیا نم ، تسام سرد نیا ، هلب : دیوگی م ادخ و تسام ادخ
 نم ی نعید ؛ ماما ی نعید¹) ائید ملسلا ا مکل تیضرو ی تمعد مکیاع ت ممناو مکنید مکل تلمگا مویلا) هیأ
 ! دش هزارا تسام دوش یاضر دروم هک ی نید ن ا هک منیبی م - تسام ریدغ دیع زور هک - زورما هزات
 و تعقاو ن ا هبل زورما و تسام نم تیاضر دروم امش نید زورما هزات ی نعید) ائید ملسلا ا مکل تیضرو)
 زونه ، دودب رمغیب هک ی لاس 23 نیا . دودب هداتسرف ن ا ی ارب ار رمغیب نیا ل احهبات هک مدیسر ی اهجیتند
 یطبر تقیقد ن ا و دشل ماک نید نیا ن لآ و تسام نم تیاضر دروم ن لآ اما ؛ دودب نم تیاضر دروم
 نم یوسه هار زورما و دانفا هار هبل و دش هدز ش دیلک دشاب رار قریل راگدرورپ نید و هدنب نید دیاب هک ی
 دش زاب .

مدرم هماعن ببرد تاماما هاگیاجی عقاو تخانش ربرصعی لو ترضد رو هظن دودب فاقوم

ماما رو هظن نامز ، نامز ن ا مدیسر انعم نیا هبل رگا ! میسر ن ا هبل دیاب هک تسام یانعم انعم نیا
 دنتفر و دنمآ ل احهبات هک ی بهانم نیا زامادکچیه هک مدیسر هطقن نیا هبل ام رگا ی نعید . تسام لاسلا هیلع
 وریدر قن لاف هک ایند نیا رد ی دام بابسا و ل لع مامت و دنک زاب ام تلاکشم زامرگ دنتسناوتند ، دنتسه و
 ، دنراد ناوت و تردق و

¹ 178: ص 2، ج 2، ی سانش ماما . 3 هیأ (5) هدمام هروید .

«دشاب امش نید م لاسا هک مدش یضار و مدرک مامت امش ربار دوخت معذو هدمو نل ماک ار امش نید نم زورما»

تسا یلاخن امتسد هک میدیمهفّ اعقاو و دنداد تسد زا ار ناشدوخ ندوب هطساو و هلیسو نآ ام شیپ و دنک زاب، یرهاظ تالاکشم هچ و یحور تالاکشم هچ، ام تالاکشم زا یامرگ دناوتی منداهنیا مامت و هک میدشد هجوتی تقو و، دشد دهاوخ زابن اکما ملعای لو و سی دماما تیافک اوتسد هب طقف و طقف هرگنیا ترصد عقاو رد. دننایامنبد ار دوخ ترصد هک تسا نامز نآ، درادن یکنر ام یارب رگید هقیب یاند هک دیدیمهف لااد؟! دهد ماجنا یراکت سنوتت یرهاظ هذو و لعدنیا هک دیدیسر اجنیا هب لااد: دیامرفی و دینک ربصد سپ دیاهدیسر زونه رگا؟! هذای دیاهدیسر ایآ؟! دریکد ارم یاج دناوتی مندرگید یسک چیه؟! منامب تبیغ رد نم ارچ رگید سپ، بوخ رایسب، دیدیسر مهفنیا هب هک ی تقو! دینک ناجش ونمه زاب! منکی مروهظ و میایم

تشداد - تسا مدرکت و توفن لآ هک - نایاقآنیمهزای کی، بلاقنالیوا انامز نامهررد و مقنیمهررد هک مدینشد مدوخوا مدوب مدرکت کرشد و متشاد روضدش المعجزانمزد مدوخ هدنب؛ دناوخی معمجزانم «! منکی م میراد ام هک دنکی م ار ییاهر اک نیمه دیایم مه نامز ماما رگا»: تفگی م

هب هچی ارب؟! دیایم هچی ارب رگید سپ! میرادن نامز ماما هب یزاینرگید سپ، بوخ رایسب! بجع، بوخ رایسب: دیامرفی م مه نامز ماما! دممای مندوب نامز ماما یاجه نم رگا؟! دهدب تمحز ش دوخ تلادع امشد؟! میایم هچی ارب و مشکب تمحز ارچنم سپ، دینکی م ار اهراک همه دیرادن اتدوخ امشد ی تقو زیجهمه الله محب و دیهدی م ماجنا دیراد ار اهراک همه و ریبدت و بیترت و مظن، دینکی م ار جا دیراد ار هدا؟! میایم هچی ارب! میایم نم هک دیرادن لکشم رگید سپ؛ دوری م شیپ دراد حلاص و ی بوخ و ریخه م هک دیوگی م ایآ، دربی م ار رابن لاف دراد صخشدن لاف هک دنیب ی درفی تقو دینک صرف! دیای من هک لقاء؟! مریب نم هچی ارب رگید، دربی م دراد صخشدن آ؟! مریب نم اتت سیاپ امشد اقا

ار نامز ماما ام! تسا هدشد هتفگ ام هب مابتشا و میدیمهف مابتشا! تسا فلاخ همه بلاطم نیای لو ی حلاص راک و دنکی م یراک و دنیای م هک یرگید دارفال تم، میرادنپی م دارفار یاسل تم ی داء درف کی مینادی مندرگید ی لو؛ دنوری م و دنهدی م ماجنا

تسا ی حلاصء آاروام و تسا ام دصق و تیند و رکف آاروام و ،تسا ام دوجو همھ ،تقیقءن آءک
میریگی مرظنرد ار ن آءک

حلاصءن م ن آءا : مپیوگی م لائم !؟ تسا حلاصء ام ی ارب ،میریگی مرظنرد ءک ی حلاصءن آءقاو آیا
و مپاهنفرگ رظنرد ار اءحلاصءن یا ءک تسا هءشر دقء لاءاءا اما ! مھد ماچنا ار راک ن یا ءک منادی م
ءک تسا مولعم سپ !؟ مپاهدرک فارعا ن ام دوخ مابتنشا ءب ءک تسا هءشر دقء !؟ تسا همآرد ب آ زا مابتنشا
تسا هءوب داسف ،تسا هءوبنء حلاصء ،اھ حلاصءن یا

! ی هءب ماچنا ار راک ن یا دیاب : دیوگی م ،دیآی م ءک و آ لو
! تسا حلاصء ءب رگید راک ن آ منکی م ل ایخن م ،الله و سرن یا ای : مپیوگی م
؟ و آ ای م هءدی م ص یخشنءن م ار حلاصء -
! مشچ : مپیوگی م دسری م ءک اجنیا ءب

و ؟ ءچی ارب : مپیوگی م دارفا ریاسء ءب عجار ی لو «! مشچ» : مپیوگی م رفنء کیل باقم رد طقف سپ
مھ و آ ی ارب دشاب ءیقء لثم مھ و آ رگا . تسامءءء حلاصء و تیند و رکف آاروام و آ نوچ «! یلد ءچ ءب
ی توافءء ءلئسم ن یا رد و تسا ی کی اچمھ رد تینلاقء و قطنم . تسه «ءچی ارب» و «آءل» و «ارچ»
درادنء دوجو

ن امز ماما ی عقاو هاگیاجء خانشرء ی نید مولءء بلاط ءفیظو

س ابل ءب س بلبء ءب ق قوم ام ن آءسوء زا ی آءءء الله مءب ،ءتنشءگء آا وئسء و مآیا ریاسء دننام مھ زورما
رکف ءکلب ،دندهب ریبعءء ار دوخ رهاظ طقف دنھاوخی منء ی نعید ؛ دنوشی م تیونعم س ابل و غیلبءء س ابل و مءء
دندهب ریبعءء دنھاوخی م مھ ار دوخ تیند و

ءروآی مرد لزنم رد و دشوپی م نوریدرد ار س ابل ن یا ناسنا نوچ ؛ تسینء ی اءلئسم ناسنا رهاظ
تیند و رکف ،س ابل ن دیشوپ اب . دنکی منء لء ار ی لکشم و دنکی منء ضوع ار ی بلطم ،س ابل ن دیشوپ سپ
فلاخء دیا بنء سپ ،دشی م ضوع تیند و رکف ،س ابل ن دیشوپ اب رگا !؟ دوشی م ضوع آیا . دوشی منء ضوع
ضوع مھ رءقءء دوشء ضوع س ابل ءکن یمھ و تسا هءشر ضوع س ابل نوچ ،دشاب ءنشءء دوجو ی لکشم و
مھ اھس ابل ریاسء رد ءکی روظنم اھ ،تسینء روظنم یا ءک مینیبی م میراد اما ؛ دوشی م

ش ساپل طقف، دنکی مذضوع ار ش تیز، دشویی م کشرپ کی هک یدفس ساپل نآ. تسا نیمه هلئسم یداصتقا لئاسم ایتسه بلقنیا رد ادخایا هک دید دیاپ و تسا بلقنیا رد تیز نوچ؛ دوشی م ضوع و ابعنیا! تسا نیمه یرهاظ ساپل¹؟! ناسفد و ی ناوهشلئاسم ایتسه بلقنیا رد ادخایا؟! ی دام و تسرد تسا بلقنیا رد هچنآ، ساپلنیا ریغت ایلو، دنکی م ادبیر ریغت اهنیا، دینیبی م هک ار همامعنیا دوشی مند.

هپ دنهاوخی م هک ی ناسک نآ صوصخالی اء؛ مینک رکف دیاپ ام نمه! درک یرکف دیاپ بلقنیا یرب رمغیب، نامز ماما، ادخ دنیا م هک ی تیز و تساوخ و عقوت نآ مینیبب دیاپ! دنوشد س بلم الله و سر ساپلنیا نکم م تبلا. دهد ماجنا دناوتی م تیفیک هچ هپ، دنراد ساپلنیا هپ س بلتم صخش زا نیموصعم همنأ و دوخ زأ امیقتسم ناسنا هکنیا نید دنکی م قرفی لیخ مرخلااب. درادنی لاکشا نیا؛ دناوتد دسر دصد تسا دریگب میقتسم ریغ هکنیا اید نک تفایرد ار بلاطم و دریگب روتسد م لاسلا هیلع ماما.

ام هک ی تقو. تسا زاب ام هار ی نعید²، «بَانَلْتُسَ مُهْنِدَهْنَلْ اَنْفِ اَوْ دَهَجْ نِيْذِ لَأَوْ»: دیامرفی م ادخل احل کی اء هار و تآیند و لئاسم زوا هک مپیوگب میناوتی مذرگید، میتسه لئاقی تیعیقوم نینچنیا نامناز ماما یرب. ³ دراد تلفغ ام.

جات هپ جوت م و تنیز نیا هپ نیزتم و ساپلنیا هپ س بلتم و میشویی م ار ساپلنیا زورما ام رگا هک تسا نیا یرب. ⁴ دراد حیرصت هلئسم نیا هپ تیاپور زا ی ضعبرد هک یروطن نامه - میوشی م هکلام میده ریغت دوشی م ادین نامیارب هک ی ساسحا عطساو هپ و دیقنیا هپ دیتت عطساو هپ ار نامدوخ ل و الا ل و ا نامدوخ دیاپ سپ، دراد توافترگید ی ا هسابل اب هک میاهدمآرد ی ساپلنیا نینچنیا رد مرخلاابن لآ: مپیوگب و رد. تسوا یاضر دروم هک دشاب یریس م و رکف نامه نامریسم و نامرکف دیاپ و میشاب هتشداد توافتم م رد و، مپریگن رظنرد ار دوخ حلاصم ل و ا، فالتخم ی اهاجر رد و، مینکن رکف هنوگود فالتخم لئاسم ی مهم هلئسم، هلئسم نیا. دراد عقوت ام زوا م تمعنی لو نآ هک میشاب ی تیفیک نامه هپ زین مدرم اب طابتر ا تسا!

هپ عوجر عطساو هپ تیلو ی عقاو هاگیاج هپ ن دش کیدزن و ی یارگرهاظ زا مدرم جورخ لقع

هلئسم نیا و هیضق نیا دندرگی م شلابند هپ، عیشته عمماج صوصخ هپ، عمماج و مدرم زورما هچنآ ار ناشرکف و نهذ لاحهبات هچنآ مکم رگید و، دننزی م رانک دنراد ار هتسوپ و رهاظ نیا مدرم. تسا و تسه ی بلاطم زونه تبلا. دننزی م رانک، دربی م تمسن آ و تمسنیا هپ ار اهنیا و دوب مدرک ل و غشم نیا، هیضق نیا تشپرد ی لو؛ دنک ادبیر روهظ و زورب ی فلاخلئاسم و اهی ناماسبانی ضعبت سا نکم دیاپ زغم؛ دنایمی م روطنیا هشیمه مرخلااب. دوشی م زاب مکم دراد هتسوپ نیا هک تسا ی فخم تقیقد

¹: 100 ص، یربعش، رابخلا عمماج. «مُكْتَابِيْذٍ وَ مُكَبُوْلَقٍ يٰلِا رُظْنِيْ اَمْنًا وَ ، مُكَلِمَاعًا وَ مُجْرُوْصَةٍ يٰلِا رُظْنِيْ لَا اَللهُ نَّ اِ» : مَسُو هَلَا وَ هِيْءَ اَللهِ يٰلِصَدِ اَللهِ لَوْسَر لِقَا» هـمجرت:

(ققم) «دنکی م هاگن امش بولق هپ مکل، درگنی م امشل ماما و امش یرگولج هپ دنوادخ انامه»

²: 18 ص، 8 ج، ی سانشد داعم. 69 هیا (29) توبکنع هروس.

«میامنی م تیاده دوخ ی اهار هپ ار اهنأ ام، دنکی م داهج ام هار رد هک ی ناسک»

³ رکذته ار بلاطم نیا، دنراد - هماغه الله ی اء - دیفم خیش هپ هک ی اهماز رد هجر ف الله جع ترضدن آ دوخ هکن انچم.

497 ص، 2 ج، حاجتدلا: دنوشی م

و ؛ مکرکیدن نیسان لا و مکتاعارم نیلهم ریغ آنا ... مکرابخا نم عی شد آء بزعید لا و مکتابناپ املع طیخ آناف ... 1: هقیلعت، 141 ص، ناسنا تراهط هلاس «ء اء علا مکتلطصا و ء اوللا م کب ل رنلا کبذ لاوا

لامها امش تاعارم رد ام ... دنایمی م فخم و ناهنپ ام زوا امش رابخا زا ی زیچ و میراد ی ملع مطاحا امشل او حارید ام» ی م اتوبان نامشد و هشد دراو امش رب دئادش، دوبن روطنیا رگا و؛ میامنی م دشومارف ار امش دای و مینکی م ی هاتوک و «دندرک

⁴: 636 ص، 7 ج، نیقمتلا تصور؛ 461 ص، 6 ج، ی فاکلا .

و نیا نهد هب ندرک ماگذا و نآ و نیا هب ن خود مشچ زا دیاب مدرم . دهدب ن اشند ار دوخ و دیابید نوریید
!؟تسا طوبرم هچن مهی: دنیوگی م ادر فی لو ، دننزی م ار فرحنیا زورما اهی ضعب . دنوشد ج راخ ، نآ
!؟نیمه !! ب جء «! متفگ ی زیچ کی لاد

یریذپی مذدوخن خسی اربیی تیلوئسم چیه هک امشد! یئفگی مذلوا نامه زاسپ! یئتحرانیمه به
:دیوگی م! یئتخادنا مابنتشا به اری اءءء ارچ! یئتقری هار نینچنیا ارچ! یئدزی فردنینچنیا ارچسپ
مءءرگا! یئیوگی م ارچسپ یرادن هکی تقو! یرادن بیغمءء منادی م هک هتبلا «!میرادن بیغمءء هک ام»
و، یئدزار فردنیا ارچسپ یرادن بیغمءء رگا یلو! انادیم نیا و یوگنیا، الله مسب، یراد بیغ
؛ نکذت بحص! ؟دندانفا مابنتشا به ی اءءء وترطاخه به ارچ و، یئتخادنا هار تدوخل ابند به ار اءءء نیا ارچ
دندز به فرد دیاب دنادی م هکی سکن آ اجنیا رد! ش باب تکاس

ن اشرف یردق و دنمهفب دنه اوخبن اشدوخ هک دوشی م بهر جت مدرم یارب مکمک دراد هلئسم نیا اذل
«!الله مسب، مشچ»: مپیوگب، تفگ بهر هس کره هک درادن ی نعم! دندز ادنیب راکه به ار ناشمهف و ناشزغم و
مزلتم دیاب م هار ش لئاسم و تاعبت سپ، بوخ رایسب «!الله مسب، مشچ»: ییوگب هک تسانیا ربارا رگا
!یوشب

،ام یگدنز؛ تسانه درکن قلخ هتسیرد و هتسیرس ار ام ادخ! نک لابند ار بلطم تدوخ نیاربان
ارچسپ؛ تسانه داد م ه ام به، هداد ءءء کی به دنوادخ هکی لقع نآ. تسانه لقع و قیقحت و بهر جت یگدنز
باختنا و رکفت یارب حلص ریغ و دقاف ار هقیق و دندز ادنیب لقع ار دوخ دیاب ی صاخ ءءء کی طقف
!؟ تسانه تفگی فردنینچکی یسک هچ! ؟دندز ادنیب

؟دیمهف ای دیمهف: دوشی مل اوس دارفا کتکت زانما یق زور رد

!دنتفگ روطنیا ام به -

ارچ! ؟مدرکن قلخ واگ ار وترچسپ! ؟مهاداد و ته به هچی ارب ار لقع نیا نم سپ: دیوگی م ادخ
،دندز اب اوج غلا و واگ نآ! یهدب باوج نلا دیاب م ادرکن قلخ اپود ار وترگا! ؟مدرکن قلخ اپود ار وتر
!یهدب باوج دیاب و تی لو

!دندنامهف ام به یروطنیا و دنتفگ ام به یروطنیا -

هگن لاپ، هذای یدرک فربریز ار ترس تدوخ ای! دیمهف هچ تدوخ! دنتفگ هک دندرک دوخیب -
یلاکشا، دیمهف ی لو یئشاد هگن لاپ ار ترس رگا! ؟یئشاد

ار ی نخس و فرد ره ارچ؟! یدرک فربرد ار ترسد ارچ ی لو. تسینت یارب مه ی کاب و درادن
!؟ ی تفر وت، ایب دنتفگ هک ی هار ره هپ ارچ؟! ی تفر یذپ
دینادب دیاب میریگی مه هک ی تامیمصت مامت و میهدی مه ماجنا ام هک ی یاهر اک مامت صوصخرد نیاربانب
!دنتفگ نام هپ هک دیوگن! دیهدی مه سپ باسد ادر ف هک

!میتسین موصعم ام نوچ؛ دریگی منداریا، مابتشا هپ ادخ و درادن ی داریا، میدرک مابتشا رگا، هلب
ن آ ام هپ و دنتفگ ار نیا ام هپ: «مپیوگی هکنیا. میهدب سپ باوچ دیاب میدرک فربرد ار نامرسد رگا ی لو
ی داد تسار فرد ص یخشت رگا، ناجاقاً! دریگی منداریا شامکلام و ادخل وبقه دروم ادبا»! دنتفگ ار
دهاوخی مه سکره! ملاسلا و؛ ی هدب رثا بیترت دیابن ی داد غورد ص یخشت رگا و، ی هدب رثا بیترت دیاب
ص یخشت رگا و، ی ورپ دیاب و ی تسه نامز ماما ل باند، ی داد ج یحصه هار ص یخشت رگا! دیوگب، دیوگب
ی هاوخن نامز ماما ابل باقمه فصدرد وت، دنکی مه روهمظ ترصد هک مه ی تقون ادب، ی درکل مع و ی دادن
! نامز ماما فصدرد هن، دیگنچ

نامز ماما ی عقاو هاگیاج تخانش تروصد رد تبیغ و روهمظ نیب توافقت مدع

دیامرفی مه ملاسلا هیلع رقاب ماما اذل

رگید، دهد شوگ، مپیوگی مه چنآ و دنک عایحا ار امرما و دشاب ام هار رد و امل ابند هپ هک ی سک»
1 «!دنکن ای دنک روهمظ ماما هک دنکی مندی توافقت وای یارب

هکنیا. دننزی مافر ع هک تسای فرد نیمه ماما ماک نیا! تسیننم فرد، دیامرفی مه ماما ار نیا
ماما ماک نیمه ی نعید «!تسا زاب هشیمه هار» :دیامرفی مه

ن آ! درادن شزرا ی نارقکید اتود ای ریال ود، دنک قرف ش روهمظ و تبیغ هک ی نامز ماما ن آ
امتد هک ی نامز ماما ن آ! دزرای مندی هاشهد کید، م هاوخی مه هچنم دنیبب ات دنک روهمظ دیاب هک ی نامز ماما
!دزرای مندی لایرچنپ کید، دمهبف ار نم درد ات دنک روهمظ دیاب

روهمظ رد ای دشاب تبیغرد هک دشاب هتشدان ی توافقت هک تساهطساو و دراد شزرا ی نامز ماما ن آ
ر بنینمؤملار یما لثم ای و دشاب نادنز رد رفجن بی سوم لثم ای دشاب

1. 372 و 371 ص، 1 ج، ی فاکلا هپ دوش عوجر نینچمه. 155 ص، 1 ج، نساحملا .

هزادناهې نینمؤملار یما تموکد نیی و رفعجن بی سوم ناندز نیی، ماما ی ارب. دشاب هتسشن تموکد دهاوخ زاپه ار هشمیه ن یار بانبدش ماما نیا هک لآاح! تسا ماما ی صخشدن ییچ! دنکی مذت وافتی نزوسرس دوی.

ام مهف! میریگب ش یی رد ار ترضدن آه ار هک دنک قفوم ار ام هشمیه ل اعتم دنواذخ هک میر او دیما ماما ی عقاو تقیقدن آ دنواذخ و! دنک دایز دناسری م تقیقدن آ هب ار ام هک ی بلاطم و ی نابم هب تبسن ار رد و لئاسم زا ی اهلئسم ره رد هکی روطه، دنادرگب راکشأ و نشور ام ی ارب هشمیه ار ملاسلا هیلع! دشاب رظندم ترضدن آ دوجو، زیچ ره ز ل بق و ل و ا ل لا و ا یاضق زا ی اعیضق ره رانک رد ار ملاسلا هیلع ماما. مینک ماگن و ا هب مکلپ، مینک ماگن تردق هب، میشاب هتشداد تردق رگا هچ و میشاب هجوت دروم هچ. دشاب هتشد هتفرگ ام زا تردق هچ و میشاب هتشداد تردق هچ؛ مینییب نامدوخ لصا هب ناسنا هک ی تقو! میاه دیسر ل صا هب نوچ؛ دشاب ی کی ود ره دیاب میریگب رارق ی هجوتی بدروم رد ل صا هک ی تقو مکلپ، دنکی مذ ماگن کیل عملاس اتود و س انکسا اتود و گنشف اتود هب رگید، دسرب دشاب و ا هب ص و صخم و رصحنم ش تا هجوت همه دیاب و تسه ش رانک رد زیچهمه رگید تسه ش رانک زا، میاه درکن هبرجت رگا. داد دهاوخ رارق ام رانک رد ار دوخ، دنییب ام زا ی بلطم نینچکی ی تقو مه و ا! تسه هک الله عاشن! هز ای تسه هک مینییب و مینک هبرجت دعب هب نیا

انلعتت و، هلهأ و ق اقلنا اهیل دت و، هلهأ و ملاسلأ اهیل زعتت میرک بلود ی فکیلا ب غرت انأ مهللا
¹، قرخلأا و ایندلا همارک اهیل انقررت و، کلبیس ی لآ اداقلا و کت عا ط ی لآ اعدلا ن مهیف
 دمحمل آ و دمحمل ی اعل ص مهللا

¹حانتقا ی اعد زا ی زارف، 111 ص، 3 ج، ما کدلاً بینهت.

